

NYHEDSBREV – JUNI 2024

CENTER FOR GRUNDTVIGFORSKNING

Red. af Stine Guldahl Holst
& Krista Stinne Greve Rasmussen

<https://grundtvigcenteret.au.dk/>
<http://www.grundtvigsværker.dk/>

GRUNDTVIGS VÆRKER

Version 1.23 gik i luften den 1. maj 2024. Dermed har vi udgivet 58 % af korpus. Med version 1.23 er der udgivet 27 nye værker:

- *Aabent Vennebrev til en Engelsk Præst*, 1839. Pamflet der indeholder et brev til den engelske præst Nugent Wade samt Grundtvigs tiltrædelsesprædiken i Vartov.
- "Jödernes Valgbarhed til det Danske Folkeraad", 1840.
- *Sange ved Indvielsen af Den ny Asylskole*, 1841. Folder der formentlig er omdelt ved indvielsen af Caroline Amalies asylskole 19. september 1841.
- "Velkommen i den grønne Lund", 1843.
- *Høst-Sang*, 1844. Bestilt af sognepræst Peter Rørdam i Mern, indeholder den ældste, bevarede version af "Nu falmer Skoven trindt om Land".

- "Bakkehuset (til den 28de Juni 1845)", 1845.
- "Fuglesangs-Kilden. (28de Juni.)", 1846.
- "Hyrderne ved Bethlehem", 1846.
- "Nytaars-Sang", 1846.
- "Den levende Christus", 1847.
- "Kong Christian d. Ottende", 1848.
- *Om Jyllands Befrielse den 11. maj 1848*, 1848.
- *Til de stemmegivende Herrer i Hovedstadens ellevte Valgkreds*, 1848.
- "[Svarartikel til P.F. Lunde 2. oktober 1848]"
- *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen*, 1849. Heri Grundtvigs taler i den grundlovgivende Rigsforsamling.
- *Indbydelse til en Dansk Forening*, 1853.
- "Foreløbige Bestemmelser ved Grundelsen af 'den Danske Forening'", 1853.
- "Det Danske Folk", 1853.

- "Den Danske Forening", 1853.
- "Velkomst til den Danske Forening", 1853.
- "Valg-Dagen", 1853.
- "Nytårs-Ønske", 1853.
- "Indbydelse til en Dansk Forening", 1853.
- "N. M. Spandet", 1858.
- "Deres Majestæt Dronning Caroline Amalie!", 1865.
- *Til Pigeskolen paa Marielyst, aabnet den 8de Mai 1866*, 1866.
- "Til Dronning Caroline Amalie's Fødselsdag 1866", 1866.

GRUNDTVIG OG GRUNDLOVEN -NY UDGIVELSE

Grundtvig og grundloven er historien om Grundtvigs bidrag til den danske grundlov fra 1849. Hvilke tanker gjorde han gældende, og hvilke resultater fik han igennem? Og ikke mindst – hvilke spor han har efterladt i forhold til Danmarks vigtigste politiske dokument. Bogen udgives i forbindelse med Grundlovens 175-års jubilæum af Center for Grundtvigforskning.

Skrevet af Jens Lei Wendel-Hansen, illustreret af Laura Schiøler Vinum.

Kan købes i AU's webshop: <https://auwebsiteshop.au.dk/grundtvig-og-grundloven>

Krista Stinne Greve Rasmussen

CENTER FOR DIGITAL TEKSTARV

Center for Grundtvigforskning er Danmarks største projekt, der har fokus på at bevare en del af dansk kulturarv digitalt. Gennem de seneste efterhånden 15 år har vi gjort os en lang række erfaringer, som kan komme andre tilsvarende projekter til gode. Derfor har holdet bag Center for Grundtvigforskning etableret Center for Digital Tekstarv. Her skal vi omsætte vores viden om bevaring, tilgængeliggørelse og udforskning af kulturarvstekstmateriale

til andre digitale samlinger. Det første bliver de 31 bibeloversættelser og 14 salmebøger (1740-1953), som Carlsbergfonden har bevilliget os 1,55 mill. DKK til at udarbejde en højkvalitetsdigitalisering af.

COMPUTING CHRISTIANITY

Center for Grundtvigforskning leder Katrine Frøkjær Baunvig modtog i december 2023 en bevilling til at udarbejde en højkvalitetsdigitalisering af de 31 oversættelser af biblen til dansk (både uddrag og fuldlængde) samt de 14 autoriserede salmebøger, som blev udgivet i perioden 1740-1953. Projektet gennemføres i tæt samarbejde med Det Danske Bibelselskab og Vajsenhusets Forlag og følges af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Det Kgl. Bibliotek og Danske Taler. Materialet vil desuden overdrages til forskningsprojektet The Golden Array of Danish Cultural Heritage, der med kunstig intelligens teknologi endevender den danske guldalderperiode.

THE GOLDEN ARRAY OF DANISH CULTURAL HERITAGE

Leder af Center for Grundtvigforskning Katrine Frøkjær Baunvig indgår i projektet The Golden Array of Danish Cultural Heritage, der har professor Kristoffer Laigaard Nielbo i spidsen. De har modtaget 9,9 mill. DKK af Carlsbergfonden til med afsæt i kunstig intelligens teknologi systematisk at teste, hvordan standardfortællingen om den danske guldalderperiode (første halvdel af 1800-tallet) forholder sig til de faktiske historiske forhold. Projektet gennemføres med afsæt i den til dato største samling af 1800-talsdata; de stilles til rådighed af Statens Museum for Kunst, Det Kgl. Bibliotek og Det Danske Sprog- og Litteraturselskab.

CENTER FOR GRUNDTVIGFORSKNING I DANMARKS RADIOS GRUNDTVIG- SATSNINGER

I løbet af forsommeren 2024 har DR fokuseret på Grundtvig – i den stort anlagte dokudramasatsning 'Grundtvig', i dokumentaren 'I Grundtvigs fodspor' samt i en lang række podcasts og online artikler. Vi har på Center for Grundtvigforskning – herunder Enhed for Sangforskning – været meget glade for i den sammenhæng at kunne stille ekspertise til rådighed fra centerets medarbejdere.

Katrine Frøkjær Baunvig

ENHED FOR SANGFORSKNING

Enhed for Sangforskning under Center for Grundtvigforskning er nu godt og vel et år inde i et treårigt forskningsprojekt om danskernes fællessangskultur, som Carlsberg Fondet støttede med en stor bevilling sidste år. Projektet undersøger sangkulturen fra to vinkler: historisk, ved at dykke ned i fællessangens og lignende termers udvikling i avismediet i de sidste 200 år, og aktuelt, gennem interviews om og observationsstudier af fællessangens betingelser i dag.

Udover denne hovedbeskæftigelse har Enhed for Sangforskning en række andre spændende projekter og initiativer på bedding. Ved et møde med repræsentanter fra Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, der driver forskningsprojektet "Musikalske fortolkninger af dansk lyrik" besluttede vores to organisationer at danne det åbne "Netværk for sangforskning". Vi håber, at flere sangforskere vil deltage og at det kan blive et inspirerende forum for dialog i et mangefacetteret felt.

For tiden er der bevågenhed omkring sangens rolle i de danske skoler, og det har også enhedens interesse. Vi er gået sammen med Musiklærerforeningen, Forlaget Dansk Sang, Grundtvigsk Forum, Foreningen Alle Kan Synge og Sangens Hus om forslaget, at musikfaget i folkeskolen ændrer titel til

"sang og musik". Det sker som udslag af en bekymring for, at sangens rolle i skolen bliver stadig mere marginaliseret. Vi arbejder også på at opnå støtte til en kortlægning af sangens aktuelle status i danske skoler.

Endelig kan nævnes, at enheden netop har været repræsenteret på den internationale association for baltiske studiers konference på Yale University, USA, for at deltage i en paneldebat om sang som kulturel resiliens i Skandinavien og de baltiske lande. Det er første led i et planlagt, stort transnationalt forskningsprojekt, som skal sammenligne og udforske sangens rolle i krisetid i de to regioner.

Lea Wierød Borčak